

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület

ELŐFIZETESI ÁRAK: Negyedévre 3 P. félévre 6 P. egész évre 12 P. — HIRDETESI ÁRAK: Milliméter soronként 1 hasáb szélességben 20 fillér. A legkisebb hirdetés ára 3 P. Haláleset jelentés, köszönetnyilvánítás és Nyíltér legkisebb ára 20 P.

Főszerkesztő:
Vitéz LINDVAY (HARTNER) NÁNDOR
Szerkesztő:
H. SZÁSZ ERNŐ

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy Miklós ut 18 szám / Távhírlépcsőszám 71. Kéziratokat nem őrünk meg és nem adunk vissza.

XXXVIII. évfolyam. / 40. szám.

ÁRA 24 fillér.

1944. szeptember 29. — Péntek.

Katona áll a kormány élén

A magyar nemzethez szólott történelmünk s súlyos óráiban vitéz Lakatos Géza miniszterelnök az országgyűlés előtt elmondott beszédében. Lángban állanak az ország keleti végei, az államterület ősi földjére ellenség tepte be a lábát. A székely vármegyéknek sokszor vértől ázott otthonukat védelmező derék nemzetőrök megnyitották azt a kemény harcot, amelynek a honvédhaderő felvonulásával nagy fejezetei kezdődtek. Fegyverrel a kézben, halált megvető elszántsággal kell kiállanunk a haza védelmére. Ebben az időpontban katona áll a kormány élén. Vezérezdesi egyenruhában foglalta el a miniszterelnök az országgyűlésben a kormányelnöki széket. Maga mondta, hogy nincsen semmi politikai multja s tudjuk róla, hogy vannak magasan kiemelkedő katonai érdemei. Először jelent meg magyar miniszterelnök katonai egyenruhában a képviselőházban s már ez a külsőség is beletartozik az ország végtelenül komoly helyzetének ahhoz a rajzához, amiről a miniszterelnök katonás nyíltsággal a nemzet számára tájékoztatást adott. Nincsen számunkra más ut — mondta — mint a magyar határok elszánt védelme. Ma fegyverrel kell teljesítenie a magyar kötelességet annak a külsőségnek, amelynek számolnia kell a történelem előtt az őseinktől örökölt haza védelméről. Katona áll a kormány élén, aki látja és fel is tárta határaink megvédésének minden nehézségét, de tisztánlátással jelentette ki a nemzeti önérték hangján, hogy kétségbeesés nem vehet rajtunk erőt. Nincsen semmi okunk arra, hogy a reményt feladjuk.

A miniszterelnök szavai leírják a kishitűségbe esett magyar lelkeket. Voltak harctéri veszteségeink s pusztán katonai okokból történt elhatározással a székely anyaföld egy részének a védelmét egy időre el kellett halasztani, de a magyar nemzetnek vannak még élő és ki nem merített erői, amelyeket bele lehet és bele kell vinni a védelmi harcba. Vannak még erők, amelyeknek a megfeszítésével megmenekíthetjük a jelent és kiharcolhatjuk a jövődőt a veszedelmek közé került magyar élet számára. A vezetés élére került katona-miniszterelnök állította fel kormányzati programbeszédében ezt a bizalomkeltő mérleget. Nincsen most itthon szükség más politikára mint az ország megmentésének őriási feladatát jelentő küzdelem megharcolására. Az ősi alkotmány tisztelgetésével a diktatura lényegének és minden létszámának az elhárításával vállalta ezt a feladatot vitéz Lakatos Géza s nincsen jó magyar ember, aki a multba vesző pártelleniték háttérbeszorításával, félretételével, vagy teledésével ne állana áldozatkészen mögöje.

Nem halgatott el semmit abból, hogy tragikusan komoly helyzetben állunk. Válságos órákban a nemzet összes erőinek egyesítésére ült a történelmi óra. Ezt hirdette meg országgyűlési beszédében a kormány élére állított hős katona. A nemzeté a feladat, hogy élő és ki nem merített erői élni akarással a kishitűséget távol tartsa. Hivatásadatba vetett önbizalommal kell harcolnunk életünkért, jogainkért: hazánkért.

Nemzetörnek

hiv a honvédelmi miniszter minden olyan testileg alkalmas férfit, korra való tekintet nélkül, aki jelenleg nem teljesít fegyveres testületben lényeges szolgálatot. A jelentkezés önkéntes, mert a nemzet áldozatkészségétől várja a honvédelmi miniszter az eredményt. Azt várja és várhatja is, hogy minden magyar átérzi jelentőségét a nemzetörnégi felállításának, tudja, hogy szükség van a polgári lakosság önvédelmi megszervezésére, amely minden eshetőségre biztosítja az élet és vagyonbiztonságot. Azt várja a honvédelmi miniszter, hogy a nemzet súlyos óráiban mindazokban a férfiakban lesz kötelességérzet, akik bármilyen okból, egészséges testük ellenére sincsenek ma még honvédruhában, ezért hív önkénteseket nemzetörnek.

Muraszombatban sem találhat süket fülekre a honvédelmi miniszter hívó szava. Nálunk, itt a határok mentén még fontosabb a nemzetörnégi felállítás, mint az ország szívében. Itt szükség van kivétel nélkül minden magyar

A magyar határokat elszántan védelmezzük

— mondotta Lakatos Géza miniszterelnök a képviselőházban
Harcba nem vetett erőtartalékaink vannak!

Vitéz Lakatos Géza miniszterelnök szeptember 21-én a képviselőházban bemutatkozó beszédét mondott. A miniszterelnök beszéde elején hangsúlyozta, hogy Románia átállása következtében a legsúlyosabb időben került a kormány élére. Az erdélyi események nehézségeit hozták bennünket, mindemellett nem nyílt számunkra más ut, mint a magyar határok elszánt védelmezése.

A magyar nemzet ereje még egyáltalán nincs kimerítve.

Megvannak harcba nem vetett erőtartalékaink és megvan a Németbirodalom által velünk szemben átvállalt erkölcsi kötelezettség. Mindemellett nehéz idők kell még átvészelnünk, mert a fegyveres hatalmi tulsúly ma ellenségeink oldalán van.

Ellenségeink azt követelik, hogy szüntessük meg a harcot. Fenygetnek bennünket, de ebből még a leghalványabban sem lehet megállapítani azt, hogy milyen előnyökkel számolhatnánk akkor, ha azonnal beadnánk derekunkat.

A légitombázásokkal kapcsolatban megállapította a miniszterelnök, hogy az angolszások, kihasználva őriási légierejüket, olyan

értékeket pusztítanak Magyarországon, amelyeknek létezését valaha még ők is óhajtották.

Erdély egy kis részének, a Székelyföld déli nyulványának kiürítése elkerülhetetlen volt. Ennek katonai okai voltak. A székely nép elkeseredetten védte földjét és ezzel újból örök dicsőséget szerzett a székely névnek. **Nem mondunk le rólok!**

Nyíltan megemlékezett a miniszterelnök szuverenitásunk sérelméről. Ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a törvényhozás idegen hatalom által letartóztatott tagjait rövidesen átadják a magyar hatóságoknak.

Belpolitikai téren minden igyekezete oda irányul, hogy

a teherviselést a társadalom összes rétegeire a lehetőség határain belül egyformán kiterjesszük.

Szükség esetén a tehetősebbek áldozatkészségét fokozott mértékben igénybe veszik.

Beszéde végén önmegtartóztatásra, áldozatkészségre és összefogó, kemény munkára szólította fel az egész ország népét.

A miniszterelnök beszéde után — amelyet nagy tapsal fogadtak — a Ház az elnök indítványára bizonytalan időre elnapolta ülését

Elkeseredett harcban visszavetettük az ellenséget az Arad - Nagyvárad - Makó vonalon

Hullámzó harcokkal kell számolni

Budapestről jelentik: A honvéd vezérkar főnökének 34. hadijelentése közli:

A Makótól Nagyváradig húzódó országhatár mentén a súlyos elhárító harcok tovább tartanak. A Kolozsvártól délre vitéz Veress Lajos vezérezredes vezetése alatt harcoló 2. hadseregünk német páncélosokkal együttműködésben a három napja nagy túlerővel támadó ellenséget elkeseredett harcban visszavetette és az ellenségnek Tordától nyugatra és keletre elért átmeneti betöréseit Torda szilárd tartása mellett kemény ellentámadásokkal megtisztította. A szovjet-erők igen súlyos veszteségeket szenvedtek. Így saját csapataink egyik ellentámadási helyen egy nap alatt 30 ellenséges páncélosot lötték ki és 50 löveget semmisítettek meg.

A magyar hadijelentés kiegészítése részletesen ismerteti az erdélyi harcok eddigi fejleményeit. Az első szakaszában a harcoknak gyenge erővel kellett biztosítani a szilárd védelem kiépítését. Ez csapataink hősiessége folytán sikerült. A második szakaszban előnyomultunk, hogy időnyereségre tegyünk szert. A most következő harmadik szakaszban megkezdődnek a nagy harcok, mert a bolsevista páncélos seregek felzárkóztak és támadásra indultak egyrészt Kolozsvár, másrészt a Tiszaköfös vidék ellen. Itt hullámzó harcokkal kell számolni, amelyek esetleg magyar területre is átszaphatnak. Mégsem kell aggodalommal tekintenünk a fejlemények elé, mert mindent megtettünk, ami saját erőnkől tellett.

A kormány rendeletet adott ki

a nemzetörnégi felállításáról

Budapestről jelentik: A hivatalos lap keddi száma közli a kormány rendeletét a nemzetörnégi szervezéséről. A rendelet a következőket tartalmazza:

A közbiztonsági érdekek fokozottabb védelmének biztosítására és egyes honvédelmi feladatok ellátására

nemzetörnégi szervezetet kell szervezni.

Ennek feladata:

a közbiztonsági szervek támogatása az ország rendjének és biztonságának fenntartásában, továbbá kisebb ellenséges partizán- és ejtőernyős csoportok leküzdése, szabotázs-cselekmények megelőzése. katonai szempontból

és magyarérelmü férfire, aki elbírja a fegyvert és aki meri is azt használni, ha polgártársai, védtelen asszonyok és gyermekek, gyenge öregek és betegek, a magántulajdon szentségének megvédésére van szükség.

Ha férfi vagy magyar, jelentkezzen önként nemzetörnek!

Október 1-én és 2-án lesznek a Vöröskezes gyűjtőnapok

Ebben az esztendőben október 1-én és 2-án rendezi meg a Magyar Vöröskezes országos gyűjtőnapjait, hogy hivatása teljesítéséhez társadalmi uton biztosíthassa a szükséges anyagi eszközöket.

Most, amikor határainkért harcolunk, különösen szükség van arra, hogy a magyar társadalom megértéssel támogassa a Magyar Vöröskezes akcióját és méltóképpen kivégezzék az adakozásból. Az elmúlt esztendőben több mint ötmillió pengős eredménnyel zárult a gyűjtés. Ez a társadalom megértő áldozatkészségén kívül annak volt köszönhető, hogy a magyar ifjúság egészét magába foglaló leventeszervezet az egész országban nagy lelkesedéssel támogatta a gyűjtés munkáját.

A Vöröskezes gyűjtésének lebonyolítását idén a Községi előjáróságok, Budapestben pedig a székesfőváros leventeparancsnoka vállalta. A gyűjtésben tevékenyen bekapcsolódik a leventefejesség és remélik, hogy a közönség megértéssel siet adakozni a Vöröskezes nemes céljaira.

A muraszombati járásban a leventék gyűjtenek

A vöröskezes gyűjtőnapokat a muraszombati járásban is megrendezik. A tavalyihoz hasonlóan leventék gyűjtenek. A gyűjtő leventék házról házra járnak. Biztosak vagyunk benne, hogy mindenütt szívesen látott vendégek lesznek.

Súlyosan büntetik a rémhírterjesztőt

Budapestről jelentik: A törvény a vészrühírterjesztést egy évig terjedő fogházzal büntetendő vétségé minősíti és az azt elkövető személy internálás alá is kerül. A belügyminiszter, mint illetékes hatóság utasította a rendőrhatalmokat, hogy a vészrühírterjesztés megakadályozása érdekében az összes törvényes eszközöket a legerélyesebben alkalmazza.

Október 2-től kezdve újra szabályozták az elsötétítést

A honvédelmi miniszter 125.500/eln. 35—1944 számú rendelete szabályozza a légóltalmi elsötétítésnek 1944 október 2-től 1944 október 29-ig érvényes rendjét. A rendelet értelmében a magánvilágítás elsötétítését, figyelembe véve a nyári időszámítás megszüntetéséről kiadott intézkedést, az ország egész területén október 2-től október 8-ig este 6 óra 30 perckor, október 9-től október 15-ig este 6 óra 15 perckor, október 16-tól október 22-ig este 6 órakor, október 23-tól október 29-ig pedig délután 5 óra 30 perckor kell végrehajtani. Az elsötétítés október 2-től október 8-ig reggel 5 óráig, október 9-től október 22-ig reggel 5 óra 30 percig és október 23-tól október 29-ig reggel 6 óráig tart.

Pedagógia tanfolyam Muraszombatban

Október hó 9-én 14 napos pedagógiai átképző tanfolyam kezdődik Muraszombatban az oklevél nélküli muravidéki és muraközi tanerők részére. A tanfolyamot, mely az áll. népiskolában lesz Dr. Budai István tanügyi s. titkár, a szombathelyi tankerületi ki. Főigazgatóság népoktatásügyi szak-előadója tartja. A tanítók és tanítónők az előadásokon és módszeres érteke-

zéseken kívül 48 gyakorlati tanítást is hallgatnak, melyeket Simon Gyula igazgató, Simon Gyuláné tanítónő és Horváth Ferenc körz. iskolafelügyelő végeznek minden tantárgyból az egyes osztályokban. A tanfolyam hallgatóinak elszállásolása, ellátása, mely előreláthatólag a battányfalvai m. kir. gazdasági iskolában lesz, teljesen ingyenesen.

A belügyminiszter felhívása a magyar társadalomhoz

Budapestről jelentik: Vitéz Boncos Miklós belügyminiszter pénteken este rádiófelhívással fordult a magyar társadalomhoz. Bejelentette a Székelyföld átmeneti kiürítését és közölte,

hogy a menekülteket a Tisza vidékén helyezik el. Kérte az ottani lakosságot, hogy vegye pártfogásába azokat, akik magyarságuk védelmében elvesztették családi fészket.

Péterhegyen meleg szeretettel fogadták és megvendégelték az Erdélyből érkező menekülteket

Többször megirtuk már, hogy a muraszombati járás az erdélyi menekültek felvevő közege. Így várható volt, hogy a Székelyföld egy részének kiürítése után hozzánk is érkeznek menekültek. Ez a múlt héten meg is történt. Nagyobb csoport menekült érkezett a járás területére.

A menekültek zöme egyszerű ember. Iparos, gazda és vasutas családok érkeztek, akiket a járás községeiben helyeztek el megfelelően. Nagyobb csoport érkezett Péterhegyre is, ahol különösen meleg fogadtatásban volt részük. A község lakói megjelentek az állomáson.

élelmet vittek és együttérzésük, szeretetük, segíteni

akarásuk min en jelével elhalmozták szerencsétlen sorsu honfitársaikat.

A menekültek közül sokan

állataikat is magukkal hozták,

többen viszont csak legszükségesebb holmijukat tudták megmenteni. Az állatokat és a menekültek holmiját is megfelelően helyezték el.

Megható jelenetek játszódtak le a hozzánk érkező menekültek utazása közben. Egy példát említünk csak: Péterhegyre érkezés előtt egyik erdélyi asszony

gyermeknek adott életet a vasuti teherkocsiban.

A gyermek egészséges és Péterhegyen azonnal orvosi gondozásba vették.

Ismét meg kellett változtatni a zsidó üzletek értékesítésének sorrendjét

A vidéki üzletek értékesítése Urdombbal kezdődik

Múlt számunkban közöltük a zsidó üzletek értékesítésének folytatálagos sorrendjét az illetékes bizottság tájékoztatása alapján. Az időpontokban kisebb változtatásokat kényszerült azóta eszközölni a bizottság, mert a Frim-féle kereskedésben olyan óriási munka szakadt a nyakába az értékesítési leltár elkészítésénél, hogy a Frim-üzlet több időt vett igénybe, mint amennyit részántak.

Igy a borbélyüzletek, Ebenspanger Salamon, Pollák Rezsőné és Trautmann Bernát üzleteinek értékesítése elmarad és arra szeptember 29-től folytatálagos kerül sor. Október első napjaiban befejeződik a muraszombati üzletek értékesítése és a kisközségek kerülnek sorra. Első állomás Urdomb lesz, ahol valószínűleg október 4-én, vagy 5-én kezd meg a bizottság munkáját.

Kik vásároltak újabb zsidó üzletet?

Folytatálagosan közöljük a zsidó üzletek igénylőinek és megvásárlóinak névsorát:

Frim László-féle vaskereskedést özv. Nemecz Jánosné és özv. Kardos Józsefné igényelték. Megegyezés után közösen veszik át. A Heimer-testvérek üzletét özv. Debelak

Mátyásné igényelte és vette át. — Kohn Samu vegyeskereskedését Kúhár Ferenc és Hoyer Lajos igényelték és megegyezés után közösen vették át.

Az értékesítés további eseményeiről folytatálagos számolunk be.

Honvédeink üzennek

Bodóhegyre üzen Domján István honvéd, tábortisztja M 170. — Édes szüleit, nagyszüleit, rokonait, szomszédait és összes kedves ismerőseit üdvözli. Üdvözli az összes vend anyákat, akiknek fiai a hazáért küzdenek. — Jól van és egészséges.

Sopronból a 7. tábortüzér pótosztálytól üzennek Cár Ernő honvéd Pálhegy, Béznec István honvéd Bodóhegy, Porédos Lajos honvéd Bodóhegy, Bacsics Lajos honvéd Bodóhegy, Kovács József honvéd Andorháza, Janics István honvéd Dióslak, Láposa Lajos honvéd Dióslak, Kránczy János honvéd Hegyszoros, Kerzmár János honvéd Tótkeresztúr, Pintárics Ferenc honvéd Széchénykut, Rajnár István honvéd Battyánfalva, Mész Antal honvéd Barkóc, Pertóczi Ferenc honvéd Halmosfő, Lukács Péter honvéd Kapornok. — Üdvözlik szüleit, testvéreiket, feleségüket, gyermekeiket és minden vend bajtársukat. Egészségesek és jól vannak.

A kiadóhivatal üzeni

Cigüth István, Ferenclak III. Fia tábortisztja a hozzátartozó betűvel együtt írja meg. Pontos cím hiányában nem küldhetjük az újságot.

LEVENTEÉLET

A muraszombati járási levente-parancsnokság felhívása

A muraszombati járásban a leventefoglalkozásokat vasárnapi alkalmakkor, hogy a leventék a mezőgazdasági munkákban mindig részt vehessenek. A vasárnapi leventefoglalkozás időtartama mindössze két óra. Erre való tekintettel a parancsnokság felhívja a leventeköteles ifjakat, hogy leventekötelezettségüknek fokozott igyekezettel tegyenek eleget. A mulasztók ellen eljárást indítanak.

Falusi leventék vetélkedése

A Levente Hírközpont jelenti: A Leventegyűlések Országos Központja igen érdekes házi versenysorozatot irt ki az ország valamennyi leventegyűléte részére. A versenyeket 1945 március 31-ig be kell fejezni. A mérkőzéseken, résztvehet valamennyi leventeköteles egyesületi tag, de egy levente legfeljebb csak két sportágban és sportáganként legfeljebb két versenyszámban szerepelhet. A LOK-nak az az alapgondolata, hogy minden levente rátermettségének és hajlamának megfelelő szakosztályba kerüljön. A versenyeket és mérkőzéseket pontozzák s azok az egyesületek és fiókegyesületek, amelyek megfelelő számú pontot érnek, 500-3000 pontos sportfelszerelési segélyben részesülnek.

Ez az érdekes házi versenysorozat a magyar leventetiljúságot valójában a tömegsport szolgálataba állítja és helyes az az elgondolás is, hogy a törekvő egyesületeket az illetékesek megfelelő sportfelszereléssel jutalmazzák. Ezáltal lehet a kis leventegyűléteket buzdítani és lehetővé tenni azt, hogy továbbra is rendszeres sportolási lehetőségeket nyújtsanak tagjaiknak. Fontos azonban, hogy minden levente csak olyan sportágat üzzön, amire kedve és hajlama van, mert csak a kedvvel üzött sport vezet eredményhez.

HIREK

— Ügyvédi hír. Dr. Skerlák Aladár, alsó-landjai ügyvéd értesíti ügyfeleit, hogy katonai szolgálatról visszatért.

— Az állami népiskola felhívása. Felhívjuk a népiskola felső tagozatu (IV., V., VI., VII., VIII.) osztályos tanköteles tanulókat szüleit és gondviselőit, hogy gyermekeiket október 1-én reggel 8 órára küldjék iskolába, mert az idén a népiskolai tanítás a felső tagozatba nem október 15-én hanem október 2-án, hétfőn már megkezdődik. Amelyik szülő tanköteles gyermeke beiratását elmulasztotta volna, ezt a mulasztást is október 2-án büntetés terhe mellett okvetlen pótolja. — Igazgatóság.

— Tanítói áthelyezések egész sorát fogantatosította az iskolaév megindulása alkalmából Simon László dr. tankerületi királyi főigazgató. Németh Magdolna barkóci rendes tanítónőt a murahelyi, Moravec Erika kerkaszabadhegyi tanítónőt a mezővári, Rátkai László mezővári tanítót a kerkaszabadhegyi, Takács Ida murahelyi tanítónőt a salamoni, Zongor Ferenc pártosfalvai tanítót a mezővári Györök Mária véghegy-kőhidai tanítónőt jánosfalvai állami népiskolához helyezte át.

— Mi történt a gazdakönyvvél? Hétfőn délelőtt Janics Antal 65 éves barkóci földműves és két fia, a 30 éves Ferenc és a 31 éves Vince a szombathelyi törvényszék büntetőtanácsa elé kerültek, mert meghamisították a gazdakönyvet. A főügyválsást bizonyítás kiegészítése miatt elnapolták.

— Gazdasági szakkönyvsorozatot adományozott a földművelésügyi miniszter Muraszombatnak.

— Értesítés. Értesítem a közönséget, hogy ezen kívül lakásomon leszek megtalálható. Távbeszélőm nincs. HUSZ JÓZSEF bérutó tulajdonos, Muraszombat, Herbszt Géza u. 2.

— Naznanilo. Naznányam postúvanomi obsinsztvi, da od zdat naprej me naj na szvojem lakási iscejo. Telefona nemam, HUSZ JÓZSEF autotaxi, Muraszombat, Herbszt Géza utca 2.

— Akinek autóra lehet szüksége, sürgösen kérjen utazási igazolványt. Hivatalos helyről felhívják mindazoknak a figyelmét, akiknek foglalkozásukkal kapcsolatban bérutó használatára lehet szükségük, hogy sürgösen kérjenek a vármegye alispánjától utazási igazolványt, ellenkező esetben nem vehetnek igénybe bérkocsit. Utazási igazolvány iránti kérvényhez 3 pengős okmánybélyeget kell mellékelni és 10 pengő készpénzt kell postautalvánnyal bekeüdeni.

— Öt szerencsétlenség történt munka közben az elmúlt héten. Kerzmár Károly 40 éves berkézházi lakos diószedés közben leesett a fáról és bal vállát eltörtte. — Podleszok Istváné 70 éves rónaíi lakos kenyérsütés közben kezét összeégette. — Vuk József 70 éves murarévi lakos leesett a kocsiról és a fején szenvedett sérüléseket. — Ruzsics István 33 éves csendiaki lakos leesett a szénásszekerről és bal karját törte. — Trátnyák István 46 éves bántornyai lakos szekér alá került, jobb lábát törte. — Valamennyi szerencsétlenül járt embert a muraszombati kórházban ápolják.

HIREK MINDENFELŐL

— Győrben gyújtóbombák ezreit dobták le az angolszászok a negyedik légitámadás alkalmával. A lakosság legyelmettségének köszönhető, hogy emberéletben nem esett nagy kár.

— Szekesfeherváron az összes iskolákat bezárták. A főigazgató rendelkezése a bombázás által előállított új helyzet miatt váltott szükségessé.

— A nagykanizsai törvényszék 1 hónapra fogházza ítélte Novák József gazdalkodót, mert kezét emelt a községi bíróra.

— Budapestén öngyilkos lett László Zoltán, a Székely Nép című lap szerkesztője. László Zoltán akkor szerkesztette lapja utolsó számát, amikor az oroszok már Sepsiszentgyörgyöt lötték. Végzetes tettet valószínűleg kétségbeesésében követte el.

— Összegyűjtik a munkaképes cigány férfiakat Zemplén vármegye területén és munkaszolgálatra alkalmazzák őket.

— Huszonhárom ujj van egy szalmári gyári segédmunkásnak. Mindkét kezén és lábán hal-hal ujj van s ezek közül egyetlen egy sem korcs.

— Alexandriában pánarab konferencia gyűlt össze, amely tiltakozott az ellen, hogy Palesztinából zsidó nemzeti államot csináljanak.

— Londonban 900.000 lakóházat rongáltak meg a német szárnyásbombák. Ezek a lakóházak télen nem lesznek lakhatók, ha csak időközben ki nem javítják őket. Javításra viszont nem áll megfelelő mennyiségű munkás rendelkezésre.

S. P. O. R. T

Balszerencse fosztotta meg a Murát a döntetlentől

SzFC — MURA 4:3 (2:2)

A Mura a következő összeállításban állott ki Szombathelyen az SzFC elleni körzeti bajnoki mérkőzésre:

Bencik II. — Matus, Kukanja — Deskovits I., Klaincscek, Deskovits II. — Bencik I., Hámmori, Zámbo, Kiss, Dömötör.

Változatos játék után a Mura szerez vezetést. Kiss 20 méteres büntető-rugása védhetetlen. Az SzFC öngóllal egyenlít: Deskovits I. lábáról pattan a Mura hálójába a labda. Az SzFC szerez vezetést is, de Zámbo a felidő végén egyenlít.

Fordulás után két gólt kap gyors egymásutánban a Mura. Nem adja fel megsemmisítő és fölényt harcol ki. Zámbo állandó Mura támadások közben gólt lö és ezzel beállítja a végeredményt. Hámmori még egyenlíthetne, azonban nagy helyzetből a kapu mellé küldi a labdát.

Szombathelyi bírálat szerint a Mura a döntetlent megérdemelte volna. A Murából kitűrt Matus, Kukanja, Deskovits II. és Zámbo.

Vasárnap Szentgotthárdon játszik a Mura II.

A Mura I. — Győri II. Kerület körzeti bajnoki mérkőzés vasárnap elmarad, mert a II. Kerület lemondta azt. A Mura II. Szentgotthárdon játszik hadibajnoki mérkőzést.

*

Megszüntették a Nemzeti Bajnokságot. A budapesti NB csapatok szövetségi díjmentőzést játszanak egymás között, a vidékiek a Körzeti Bajnokságokban kapnak helyet. A rendelkezés átmeneti jellegű és az utazási nehézségek tétlek szükségessé.

Zalaegerszegen bajok vannak a MOVE berkeiben. Összevesztett az elnök a játékosokkal. A játékosok csak abban az esetben hajlandók vállalni a további játékot, ha az egyesület élére új elnök áll.

KÖZGAZDASÁG

A sertéshizlalás szabályozása. A közellátásügyi miniszter a közigazgatási hatóságokhoz intézett körrendeletben szabályozta a magánháztartások sertéshizlalását és vágását. A körrendelet értelmében az a személy, aki háztartása zsir és husszükségletének biztosítására udvarában sertést tarthat, hízlatás céljára a közzéllátási kormánybiztostól kapott sertésvásárlási engedély alapján, sertést vásárolhat. Az ilyen háztartások a vásárolt sertéshizlalására annyiszor egy métermázsra árpa, vagy kukorica vásárlására kaphatnak engedélyt a községi előjáróság útján a közzéllátási kormánybiztostól, mint amennyi a háztartáshoz tartozó zsir szempontjából ellátatlan személyek száma. A magánháztartás által vásárlási engedély alapján vásárolt sertés, valamint a hízlató-takarmány beszámít az eladó beszolgáltatási köteleységének teljesítésébe. Azok a személyek, akik udvarukban sertést hízlatni nem tudnak, a sertés forgalmát szabályozó rendelet értelmében 40 kg-on aluli elősertést vásárolhatnak. A megvásárolt sertést azután bármelyik gazda által felhízlatathatják a vállalkozó gazda saját takarmányán. Az ilyen célra vásárlási engedély nélkül vásárolt sertés és a gazda által hízlatásra fordított takarmány azonban sem az eladó, sem pedig a hízlató beszolgáltatási köteletségének teljesítésébe nem számít be. A sertés vágására minden esetben a községi előjáróság adja ki a vágási engedélyt. Vágási engedély a háztartáshoz tartozó minden négy, egy éven felüli személy részére, egy darab sertésre adható ki. Természetesen az érdekelteknek a hatósági zsirellátásban való részesedéséről egy év tartamára le kell mondaniuk.

Azonnal meg kell kezdeni az öszibuzavetést! Budapestről jelentik: illetékes helyről közlik: Kívánatos, hogy ahol egyébként csak október elején, vagy közepén szokták megkezdni az öszibuzavetést, az idén ezt már most mielőbb kezdjék meg és a rendelkezésre álló erővel minél gyorsabb útemben folytassák le.

Rendelet az erdőbirtokosok fatermelési és közzéllátási kötelezettségéről. Budapestről jelentik: A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a 60 katasztrális holdnál kisebb szálérdő, illetve 30 katasztrális holdnál kisebb sarjérdő birtokosa a földtermelési időnyben az esedékes évi vágáson felül közzéllátási céljaira katasztrális holdanként egy ürméter fát köteles kitermelni.

Cséptölgépgarnitúra eladó

Magyar Állami gyártmány. Különb-ölön is megvásárolható. — Érdeklődni lehet KRÁNYÉC JÓZSEFNÉL. Alsószentbenedeken.

Z zdrüsenov mocsjouv

Néga za nász drúge pouti, kak do zádnye kaple krvi brániti nase granice! — z temi recsámi je potrdó preminoucsci csetrek v szvojem gucsi Lakatos Géza miniszterelnök edino mogoucsci vogrzszi polozsáj. Moremo sze brániti i mo sze tüdi bránili, ár tou od nász zahtejva národnó postenyé i naturni zsvilenyszki presztor. Ka v isztini néga za nász drúge pouti, nam dokazsújejo okouli nász sze nahájajoucsci dogoudki. Finci szo doubili sztoukrát hűsi mér, kak je pa száma bojna. Románe pa, ki szo pricsakúvali od izdájstvó mér, tirajo Szovjeti v bojno. Tüdi bolgári szo szi probali poiszkati „drúgo pout“ pa gláj, rávno tiszte mecsejo v temnice, steri szo tou pout pripravili.

Miniszterelnök sze je szpostlívó zezávao na székelyske granicsáre, ki szo z nezadosztnim orozsjom vszedno kak orozsláni bránili jezérolejtno vogrzszo zemlou. Nyúva példa naj szvejtí cejlómi národí, nyim je pa miniszterelnök oblúbo v iméni vszej

vougrov: *nigdár ne odsztoupimo od nyí!* Szküpnó z zvénejsnyov frontov moremo trdo sztáti tüdi v znotrásnyom boji i vö moremo zbojúvati borbo nad rűsevái, nad malovervajoucscimi i nad spekulanti. Néga dvojnószti prouti tomí, ka bi na tom pouli orszacska oblász néj prisla naprej z dobrimi példami, csi gli je vitéz Lakatos Géza v toj zadejvi odloucsno povdaro, ka de z ákon i právdénoszt prouti vszém rűseválcom z neoprosztlívostjov zagvűsana.

K tomí pa, ka naj má tá borba i tou delo uszpeh, je predvszém potrejbna národnó ednoutnosť: „Bodimo kak eden v tom velkom i szvétom cíli za resítev národa!“ — oznányá vogrzszkóga országa miniszterelnök. Zdaj je zaisztino tü vzejmen, gda moremo odsztrániti vsze pártijszke neszoglásznośći i delajmo ino sze bormo vszi kak eden, ár esé szmo za tou szposzobni, téda tá borba nede zobsztónszka.

Od kédna do kédna

Na frontaj sze je od preminoucsega kédna níkaj znacsilnóga nej zgdódo. Odlocsilna bitka je escse v razvití, ali zsé sze na oboujoj sztráni poprimávajó, da sze pobetajó mocsí. Nemski notrásnyi réd, steroga szo Nemci vposztavili zádnye dnéve po celom országi, sze nájbóle vidi pri takzváni „Zdrűszeni Országaj“ (tou szo Anglia, Zdrűsene Amerikanszke Drzsáve, Szovjetszka Ruszija, Kina i ménsí záveznicke), steri szo nindri níkaj nej mogli doszégnoti.

Na záhodi sze nájbóle vidi nemska mocs, gdé szo neprijátelje níkaj nej doszégnoti. Nemci v Hollandiji velkó mocs májó v pripravlenosztí, ár gláven cíli nemskóga vojaskóga voditelstvó je, da záhoden tál kémocsnej obtdrijó. Anglezsi rávno té tao scséjé sztrejtí i tak szrednyo nemsko szoldacsijo obkouliti. Záto szo po eroplánáj posilali v té kráj szoldacsijo, stera sze je nemcam za hrbet szprávla. Tá angleska szoldacsija sztálno pomocs dobíva, sors nyúv je pa csi dúzse bole nevaren, ár szo je nemci zsé szkoro szploj vkűpsztisznoli. Vnicsejnye té angleske szoldacsije je vecs kak gvűsna. Nemci v Holandiji szo v vecs mejsztaj zacsnoli z napádanyom i sztavili vszákó amerikanszko naprejidenye.

Okouli Siegfriedove linije, stera predsztvávla szrednyo obrambno linijo, dale tecséjé mocsni boji, brez toga, ka bi tú angolszászi szamo eden pedén zemlé lejko zavzéli. Pri tom je pa dvojnó mogoucsnoszt. Prvics, kak szmo zsé edzgora povedali, da nemska szoldacsija v Holandiji lejko za hrbet príde angolszázom. Drűgics pa, da tú angolszászi zsé na nemsko; zemli sztojijo i csi nemci escse kaj emlé gordájó, lejko tou nemsko szoldacsijo v nevarnoszt prineszé.

Na záhodi teda nemské csete szo sztavile nágló angolszászko napredűvanye i kak sze vidi, sztalicse na tom fronti tüdi v pridoucsci kédnáj sze ne razcsisztí. Nemci morejo racsunati na tou, da Aachen i drúge okoulske vřarse izpráznijo i sze názáj potégnejo do Rajne, steró pa ne pomeni doszta. Nemsko szoldacsijo pa szamo tou bi szpravilo v nevarnoszt, csi bi angolszászi v Holandiji i kre právoga brejga Rajne zavzéli vékca oporisca.

Na juzsnom fronti zse lejko pokázsejo anglesko-kanádzszke i lengyel-szke trűpe vecs uszpejhov. Zavéz-

nicke szo tú naednok v dvõma mesztoma napádali. Eden napád trpi zse kedne dúgo brezi vszakega uszpejha kre adrianszkóga mourja, drűgí napád z ménsimi mocsni sze je pa zacsnó v preminoucsm kédni szeverno od Firenze. Té zádnyí napád je generál Alekszander záto napravo, ár je racsunao, ka szo sze vsze nemské rezerve potégnole na adrianszki kráj fronta. Angolszászi szo z téma dvõma napádóma i prouti velkim áldovam tüdi doszégnoti, ka szo sze nemci potégnole v drúge linije i pri tom napádái zaszedli vázsni przstan Rimini, ki sze racsuna za vráta Pó ravnine. Tak sze je zdaj zacsnóla borba za Pó ravnino. Dogoudki juzsnóga fronta nász zdaj zse na vszákso formó blízse doszegűjejo. Lejko sze zgdó na prilíko tou, ka nemsko vodsztvó nede drzsalo za potrejbno, ka bi tou ravnino drzsalo z velkimi mocsni i sze ráj potégnejo v goré, gde do nűcali ménso mocs i do sze tüdi lezsej bránili. Tak do mogoucse angolszászi napredűvái kre adrianszkóga mourja pa prídejo do vrát Balkána, ka bi pa gvűsno nej bilou povouli ruszam, ki bi radi meli Balkán za szvoj haszek. Naszproutno anglezsi bi pa tou nej radi vidli, ár nyim je za nyúvo szvetszko goszpodűvanye Balkán na velki haszek. Dogoudki juzsnóga fronta sze tak hitro lejko szpreobrűnéjo v iszkro, stera vuzsgé jákó loughicsna anglejsko-szovjetszka naszproutsztva.

Na vzhoudi szovjeti znouva mocsnejse napádajó, kak pa v preminoucsm kédni. Na szevernom táli szo nalejci zavzéli véksi tao zemlé, z sterim szo nemci szpráznišli Esztónszki ország. Sz tém szo pa nej doszégnoti níksega cíli, ár je té kraj za nemce, od tisztoza csasza, kak szo finci sztoupili vö z bojne, brez vszake vrejdnosťi. Záto szovjeti z naprejidejnyom na szövri níkak ne ogozszávajó nemské obrambne linije.

Na szrejdnyom fronti bi doszégnyeni uszpehi lejko véksi bíli glandouc na szovjetszko bojnszko voditelstvó. Tú pa nemci nepremeknyeno bránijo Varsavo, kak klűcs szrejdnyega fronta. Tüdi na juzsnom krájí szrednyega fronta tecséjé velkóga poména bitke. Csé bi sze tú szovjetam poszrecsilo predrejtí nemské linije, bi prisli na Szlovászko i bi tak tüdi nas polozsáj priso v zsmetnejší sztális, ár bi tak lejko ruszi tüdi z szevra zácsali pritiszkávati na Vogrzszi ország.

Na vogrzszkom bojicsci edino pri Aradi tecséjé véksi boji. Cse bi sze tú ruszam poszrecsilo notrivdrejtí, bi sz tém nase obrambne linije, prisle v tezszi polozsáj. Ar szo pa zatou szovjeti vrgli v borbo premálo mocs, je tak té tao fronta gvűsno v nasi rokaj.

Na Balkáni sze je mocsno potrdó polozsáj nemcov. Seregi nemské szoldacsije na Balkáni szo prisli na podroucsje Belgráda i szo tak preprejcsíli szrűcsanye Titovcov z szovjetarmi.

Krátki glászi

— Letosz nede velkóga katolicsanszkgóga gyűlejsa. Drűstvo Actio Catholica v Budapesti je szklenolo, ka letosz ne obdržsi velki katolicsanszki gyűlejs, steri je bio vszákó leto oktobra 8., na dén Velke patrourice Vogrzszkóga országa. Drűstvo goripozáva vsze katolicsanszke vernike, naj té dén poszvetí Szrci Jezusovimi i Blájzsenoj Devici Mariji i naj z pobozsnov molitvijov molijo za naso drúgo domovino, za pravicsen mér, za nase drúge honvéde i za nyuve familije.

— Szmrtna neszrecsa na Mõri. Preminoucsci keden sze je velka neszrecsa zgdódo na Mõri pri Mura-szentsmártoni, stera je vzéla zsvilenye ednomi osloveki, ki je zapűszto dvej málví deteti i zseno. Vtoupila szta sze tüdi dvá konyá, koula i kosári za vcselé. Neszrecsa sze je tak zgdódo, da je edna biv szprenyena bíla i pod konyom sze je tá notripodrla, od steroza szta sze obá konyá presztrasila i koula názáj potisztola té, gda je broud zsé plavao po voudi. Koula szo názdrik v vodou szpadnola, kocsisa i konye zaszebom potégnole, gdé szo vszi szmrt vzéli gori. Lápec je bio Latin István z Csáktornye, ki je pelao z Belatinc kosare za vcselé. Preiszkáva sze je zacsnóla, ka sto je krív za tou neszrecso.

— Ocsi je szrp zaszádila v hrbet. V Kotori sze je Sztrizsan Mihály níkaj szkregao z szvojov ozsenyevov hcserjov. Hcsi je od csemérov ocsi tak mocsno zaszádila szrp v hrbet, da szo ga mogli odpelati v spítáo v Nagykanizso, hcsér szo pa záprli.

— Stirisztov párov strumfeo szo vkradnoli. V Csáktornyi szo nepoznáni csinételje notrivdrli v bauto Kelen Imrija i od tisztec odneszli dosztaféle blága, kak tüdi 400 párov struníeo. Na drűgí dén je eden veszniczski bautos tou blágo scseo zosűercati prejk na Horvatszko, ali határvádázom je prisao v roké. Pri vöposzlűsanyi je bautos povedo, da je blágo od ednoga osloveka z Budapesta kűpo za 6000 pengűjov.

— Ne pűscsajmo málo deco brez pazitelstvó. Kõrmõs Jõzsefova z Kis-kunmaja je trimejszecsno diklinico szamou pűsztila v hizsi. Dejtece je níkak dojszpadnólo z posztele i sze je bujlo. Mater szo areterali, ár je dejte pűsztila brez pazitelstvó.

— Podganszka invázia v Szatmári. Lűdsztvo v Szatmári sze je prítouzsilo oblásztvam, ka naj nyim przszkocsijo na pomocs, da prepřcsijo podganszko nevarnoszt, ki sze sztrasno nágló razsírjáva i velki kvár delajo. Niti od lűdi sze ne bojijo i brez vszákse bojaznosťi sze spancerajó.

— Bujo je szvojega doktora. Dr. Tóth Károly vrács z Sűmegvidéka je zsé dúzse csasza vrácsó na plűcsaj Mika Kálmán tislara. Mika je zádnye csasze jákó betegűvao i gda je vido, ka nyemi doktor níka ne pomága, je sou na dom k doktori i ga tam z ednim nozsom bujo. Mika szo zsandárje záprli.

— V kraj je vzejzala szvojemi deteti sinék, potom pa jo v omár szkřila. Henézi Rõza z Budapesta je pred krátkim porodila dejte, sterój je vcsaszi sinék vkrajvzejzala i jo v omári szkřila. Od poroda je pa doubila mocsne bolecsine i szo jo mogli szpraviti v spítáo. Dejte szo pa nindri nej najšli, záto szo miszlili, da je dejte kama v kanális vrgla. V spítáli szo deklino meli pod mocsnov pazkov i zdaj gda je ozdrávila, je zsandáram prisla vrouke. Tú je ovádila, ka je vcsinila z detetom i tüdi pokázala meszto, gdé je dejte szkřila. Deklino szo vcsaszi záprli.

— Z koszov ga je poszlo na drűgí szvejt. Péter István kmet z Ellenda je auguszta mejszeza z táksov mocsjouv zagnó koszov v hrbet Pocskaí Istváni, da je té nameszti mrtev pousztao. Kosza nyemi je prevezala szrcé i plűcsa. Pri kosnyi szta sze szvadila i Pocskaí je prejk Pétera scseo zadaviti. Gda je pa Pocskaí scseo vkrajzskocsiti od Pétera, je nyemi té v hrbet zaszádo koszov. Pétera szo zdaj obszoudili na 6 lejz zápora.

— Võrnoszt pszouv. V Dániiji je mrou v ednoj zaszamlenoj kucsici ribicsar, ki je meo trí psze. Ribicsar je zsé mogo dúgo lezsaí mrtev v toj kucsici, ár szo pszi níkoga nej pűsztili notri. Konkсно je mogla priti szoldacsija i vsze psze szposztrrelati, da szo tak ribicsara lejko pokopali.

— Csűda sze je zgdódo z ednov deklinov i konyom na zseleznicí. V Mosel krajini v vészi Alterkűtz je edna deklina prejk stela sze pripelati edne streke z konyom. Kak je kony sztoupó na streko, sze je kony od streke tak presztraso, da je nej steo vecs z meszta íti. Blízso sze je cuk i deklina je v dvojnószti szpádnóla, kak bi resila konyá i koula doj z streke. Rávno je scsela sztoupiti doj z koul, gda je zseleznica vdárla v koula i káksi 30 metrov vsze zaszebom vlekla. Gda je cuk obsztano, vidijo, ka je deklina vizsila na zseleznici i zviín máli prászk sze nyej níkaj nej zgdódo. Koula szo bílé v ednoj grabi tüdi neposkodűvane, kony sze pa pászo kre koul.

Pk. 4102/1942. sz.

Árverési hirdetmény

Dr. Vályi Sándor muraszombati ügyvéd által képviselt Ocsék Sándor javára 1500 P tőke és több követelés és járuléki erejűg a muraszombati kir. járásbírósg Pk. 4102/1942 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás helyén végrehajtást szenedõtől Alsószentbenedek községében 1942 évi július hó 3-án lefoglalt 2600 P becsértékű ingóságokra a muraszombati kir. járásbírósg Pk. 4102/1942 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak Úrdomb, Alsószentbenedek 30 házsz. alatt leendő megtartására határidőül 1944. évi október 5. napjának délután 2 órája tűzetik ki, amikor a bírõilag lefoglalt ló, úszó s egyéb ingóságokat a legtöbbet igérõnek készpénzlezetés ellenében, esetleg becsáron alul is — de a kikialtási ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni.

Muraszombat, 1944. szeptember 16.

SZABÓ JÕZSEF, kir. bir. végrehajtó.

Pk. 4140/1944. sz.

Árverési hirdetmény

Dr. Vlay István, muraszombati ügyvéd által képviselt Dolányi Hitelszövetkezet javára 2618,18 P tőke és több követelés és járuléki erejűg a muraszombati kir. járásbírósg Pk. 4140/1944 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás helyén végrehajtást szenedõtől Órihodoson 1944 évi július 14-én lefoglalt 1845 P becsértékű ingóságokra a muraszombati kir. járásbírósg Pk. 4140/1944 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak Órihodoson 12 házsz. alatt leendő megtartására határidőül 1944. évi október hó 10. napjának délután 4 órája tűzetik ki, amikor a bírõilag lefoglalt butorok és boroshordok, s egyéb ingóságokat a legtöbbet igérõnek készpénzlezetés ellenében, esetleg becsáron alul is — de a kikialtási ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni.

Muraszombat, 1944. szeptember 28.

SZABÓ JÕZSEF, kir. bir. végrehajtó.

Odprite szmilena szrca nad szziromaskimi i szvoj dom osztávenimi bratami

Vitéz Bonczos Miklós notrأسny miniszter je meo preminoucsi kedon po rádióji pozav na vsze vougre, steri szi je etak glászo:

— Drágyi vogrszki bretje i szesztre! Neprijátelszki bojnszki sztopáji szi blizsajo k nasim jezerolejtnim granicam, stere szmo vszigdár z najvéksov mocsjouv bránili i stere bomo tuidi zdaj bránili pred szovráznikom, kí scsé vnicsiti nej szamo naso krscsanszko kulturo, nego tuidi celo europzsko kulturo. Za té szvéte cíle je zse dosztrakát tekla krv i tuidi zdaj tescé. V tej teski i nevarni csaszaj, gda je neprijátel zse cilou presztoupo naso mejo i klási naso szvéto zemlo, szmo prisziljení bílí Székelyszko krajino vószprázniiti i tak je tá bojna oroupala vecs jezera nasí bratov od vszega. Med teymi je doszta táksi, kí szo vsze tam mogli niháti, brez krajcara, v ednom gvanti szo prisziljení bílí bejzsati, szamo da szo szi rejsili zsvilenye. Doszta je tuidi táksi, kí zse vecs kak dvá kedna májo na cukaj szvoj dom, med sterimi szo sztarcí, betezsniki, jocsécsa mála deca i v dvojnószet szpádnyene matere, kém je zsaloszt na obrázi zse velke brázde napravila od jocsa.

Kelko hráne szi lejko neszé z szebom v vékse várase?

Miniszter za preszkrbo národa je vódao rendelet od notriprinesený hráne v vékse várase. Po tom rendeleti szi lejko naszedúvájouce recsi neszéjo v várase: Pét litrov mlejka, 5 kil mlejcsni pridelikov, zvuín zmoucsaja, 5 kil belic, 4 piscanec, ali dveji kokousi, ali dveji reci, ali dveji gouszki, ali dveji puri, v zsviom ali mrtvom sztáni. Pét kil szirouvoga meszá, 10 kil povojénoga meszá, 5 kil mascsoubé, 5 kil mele, 100 kil krumpisov, 10 kil maka, 10 kil lúka, 100 kil kukorce i jecsmena. Vecs od té kolicsine szi neszmí nesztí v várase.

Cigáne szprávjio v getoje

Ciganyszko pítanyé je pousztalo v nasem orszáji nájvazsnejse i zednim tuidi nájpaglavitejse csinejnye, ka gdé bi je naszelili i kak bi je navadili na delo, ár szkoro vszi cigáni szi bránijo dela. Pomenkanye delavcov v nasem orszáji je vsze voditele szpravilo do toga oszvedorsenyá, da bi cigáne szprávjio na delo. V vecs vármegyóvaj szpodobno k zsidovszkomi pítanyí scséjo cigáne szpraviti v getoje, kí do pod szoldacskov pazkov. Od téč bi potom hodili na delo. Cigáni v Debreceni v kédni szamo ednouk lejko idejo v váras i tuidi té szi morejo prvle glásziti pri zsandáraj. Po celom orszáji namejnijo v tou formo resiti ciganzsko pítanyé i vszákoga cigána szprávjio na delo. V tou formo racsunajo, da vecs jezera delavcov szi pridobí za polszko delo. Z ednim pa miné tuidi doszta tolvájij i pesztvij, stere szo cigáni delali po orszáji.

Grozno vmourstvo

Preminouco leto januára mejszeca szo najsi mrtvo v Budapesti pri ednom plouti Fábian Ilonko 31 lejt sztaró pleszalko. Mrtvo tejo je bilou vsze vküpzrejzato z britvov. Pouleg toga je mejla zsaloudec govvejzani i tuidi kouzsa z tejsla dojpotégyena. Detektivje i policija je mocsno zaszedúvava za tém groznm vmorilcom i szamo zdaj prisla na szlejd. Vmoricel je bio Rác Pál szloszarszki detics, kí szi je naszkori po vmouri szam szkoncsao. Rác Pál je nájmre zmejsani bio i je v szvoj zmejsanoszti pozselenyé doubó za mládimi deklinami, stere je potom na zverinzsko formo vmouro. Nej dugo pred lan-

— Vlára je vsze doprineszla, da szi tém szziromákom na vszakso formo priszkósi na pomoucs i poszkrbí vsze nájpotrebnejse, ka nyej je v moucsí. V tej teski vóraj szi obrácsam do vszákoga szmilenoga i lúbécséga vougra, naj szi bou tou nájménsi szziromák tuidi: odpre naj vszáki szvojó lúbécsó szrcé i najpomága tém szziromákom briszati nyúve szkuzé. Delimo szi po bratovszkom sors i je z isztinszkov bratovszkov lúbéznijov szprimimo. Dajmo nyim tiszto, ka prevtupa nam szrcé dati i bodimo do nyéh, kak szmo do szvoje dráge familije. Zmíszlimo szi na tou, ka csi bi té sors nász doszégnó i bi mi mogli osztáviti szvoj dom.

— Té szziromáke szmo v tiszta mejszta napoutilj, gdé szmo zagvúsani, da je z bratszkov lúbéznosztjov szprimejo. Pomíszlimo tuidi na tou, da tej familij ocsevje i szinouvje szi borijo i pretácejo krv za nász, za naso bougso i lepso bodoucnoszt. Mí pa za tou zahválnoszt nyim dajmo lúbécsó i toplo ognýscse, da szi szregejro i odtavijo szvoja namrzsnyena i betezsna tejsla. Lúbite je, kak je tou nász navcsila nasa vogrszka matizemla i nasa krscsanszka bozsa zapouvid.

szkim vmourom je bujo Gábor Ilonko, 21 lejt sztaró delavko, steró je pa przi dojzrezo. Pri tom szo ga zgrabili i ár je zmejsani bio, szo ga szpravili v norisnico. Edno noucs je pa vóvujso z norisnice i naszkori potom je vmouro z britvov pleszalko, stero je vsze vküpzrezo, potom pa szi pod zseleznico légao.

Zgoro je v pécsi

Farkas Vilmos z Nagybugaca je z zsenou vóni oprávláo delo, devét lejt sztar szin je pa szam bio v kühnyi. Mati je v pécsi kóriila, da bi krüj pejsla. Ogen je zse szkoro dojzgoro, da szi je szin notripotégno v pécs i szi je mogoucsé scseo szkriti pred sztarisami. Gda je mati prisla v kühnyo, je sziná nindri nej najsla. Poglédnola je tuidi v pécs i na velko grozo vidi, da szin vez pecseni lezsi na ougnyí. Hitro ga potégne vó z pécsi vsze obzsgánoga i vcsaszi szo ga odpelali v spitao, gdé je vcsaszi mrou.

Kováts Károlyova:

Peszem pretekloszti

Ákos je osztáoz sam brez lúbézní, brez toploute, brez douma, ár nyemi je mati bila dom. I zselenyé po lúbézní, po razmenyi nyemi je od dnéva do dnéva raszlo. Te szi je na nouvo szrcézo z Iréno. Bila je kak cvejt v májusi, lejpa, ponizna, mirna. Ocsi csiszte, globeke kak vretina krisztálne vode, pri steró szi trúden vandrar zeimle nouvo moucs, tejslo visziko i vóuzsko, gibajoucsé, kak bilje vu vótri, naszmej, kak vszhajajoucsé szunce — ona — Iréna. I gda jo je Ákos vido, szo szi v nyem zbudile sztáre detinszke szenyé, szrcé nyemi je zaszkosilo i znao je, ka je ona edina, práva.

Bilou je szproletje, szvejti odenyeni v szam cvejt, v szamo szreco. Sztála je pri velki dveraj kak lejpi kejp, gda je mimo priso, naszmejsla szi nyemi je, dála nyemi rokou i ga odpelala v velki párk. Szpréhájala szta szi pod sztárim drevjom, pripovedávala szi od sztári detinszki csaszov i glász nyemi je bio kak globeke zvon, gda je szpitávala po nyegovoj mrtvi materi. Méhko szmilúvanyé je bilou v nyem i razmejnýe za nyegovo velko zsaloszt.

Ákos szi je pa csúto kak v cirkví

Od stiri deci vina je mrla

Gálli Anna 5 letna diklinica z Kecskeméta je nanáglí mrla. Sztarisje, kí szo níkej nej znali za vzrok nágle szmrti, szo pouzvali doktora, steri je dognao, da je nágle szmrt diklinice povzroucsilo zagiftanyé z alkoholom. Diklinica je prej mogla szpiti okouli stiri deci vina, od steroga nyej je bozsno pousztalo i je vómetala. Potom nyej je alkohol szrcé zápro i je vcsaszi mrla. Doktor je tou neszreco glászo zsandárom, kí szo vcsaszi zacsnoli z preiszkávanyom, ka sto je kriv szmrti diklinice i kak je prisla do vina.

Rejsila szi je vesala

Szarvas Mihályova z Budapesta je preminoucsi kedon ob 11 vóri vcsér ob prilíki riadója ednoj szouszidici vkrádnola vecs roubcov i edno tásko. Z tém je sla potom v ovóhely. Vkrádnýene recsi je mejla pod kaputom szkrite, ali vszedno jo je eden roubec vóvado, steroga je v szili nej dobro szkriila i je vóviso iz kaputa. Szouszidica je szpoznala té roubec za szvojeja i je vcsaszi glászila zsandári, kí je tuidi v ovóhelyi bio. Zsandár je zsenzsko preiszkáo i najso pod kaputom vecs recsi, stere je száma priznála, da je vkrádnola. Prisla je pod statárium i na drúgi dñ bi jo zse mogli obesztí, ali biovija jo je zavólo 8 mejszecsne noszecsnoszti gorimentúvala szmrtne kastige i jo prej dála civilnoj bioviji.

Po 22 letaj oszleplenozti je nazáj doubó pogléd

Eden szpanyolszki invalid, kí je pred 22 lejtmi oszlepno v afriskoj bojni, je zdaj nazáj doubó pogléd. Tomi csúdnomi ozdravlenyi szi má zahváliti ednomi doktori, steri je po tom znameniti, da szi z slejpmi lúdmí bávi i operera na ocsi. Zdaj szi nyemi je zse drúgi oszlepleni cslovik poszreco, da nyima je po dúgom csaszi nazáj szpravo pogléd i tou z pomocsjouv operácije. Tou operácijo tak oprávi, da od mrtvoga csloveka, kí je do konca dobro vido, doli vzeme oucsno mreno i potom tuidi oszleplenomi doli vzeme szlejpo oucsno mreno, nameszto tiszte pa nyemi notri dene mrtvoga oucsno mreno, od steroga szlejpi cslovik za dvá dní zse rédno szpreglédne. Tá ope-

i nyoj z trepetajoucsim glászom povédo: „Lúbim Te, Iréna!“ Pokimála je z glavou: „Znam! Gda szem Ti glédala v ocsi, szem znála, ka szmo vküpervalon, ka nász nika nemre lousziti.“

Ákosi szi je zavrtelo v glávi: „Iréna, Iréna, drágo szrcé, lejpa szi, bogata szi, ka de pravo Tvoj ocsa? Kmécski szin szem, szrmák i szamo skolnik.“

Szmejsla szi je, blájzseno kak dejte.

„Ne pítam, ka más, ka szi, znam, sto szi. Rada Te mam. Oh, kak je dobro znati, ka je níkák na szvejti, steroga szrcé je moje, steroga vszaka miszeo je moja. Ákos, tak szem szrečna! Hvála Ti za tou blájzseno vóro, stera je za méne velki senk sorsa.“

Potégnola ga je na málo kloup pod sztárim rasztom i on jo je vzeo vu szvoje nárocse. „Lúbim Te, lúbim Te!“ — je szamo znao sepétati i ona je z zaprejtími ocsmí pila v szébe tou blájzseno znánye. Natrgala je korine, velki púseo i odneszla ga na grob Ákosove matere. Nyega je nej bilou szram, pokopao je szvoj gorécsi obráz v nyéne méhke roké i szi je zajoukao.

Na tou prvo szreco pa je prisla velka zsaloszt. Iréni ocsa szi je

Hulló almát és mindennemű gyümölcsöt

minden mennyiségben átvessz

BARKÁSZ T. cég
MURASZOMBAT, LENDVA u. 23.
TELEFON: 34.

rácija je tem znacsilnejša, da szlejpi cslovik níkse bolecsine ne trpi i tuidi ouka, kí je takrekcous nájbocsútlivejsa, ne trpi níkse nápornosztí. Cejslaga szvejta szlejpi szi v velkom racsuní priglasújejo pri tom doktori i velke pejneze ponújjajo doktori za pogléd szvoji oucsi.

Brez rouk pise

Na Norvéskom je edno deklino pred pár lejtmi neszreca doszégnola, pri steróm je zgbúila obej rouki. Tá neszreca jo je pa nej v dvojnószet szprávjila i szi je dála vpízati v trgouvszko soulo. V vcsenyé je níkej nej zaosztála od drúgi díjájov, rávnotak tuidi v píszmeni nálogaj nej. Drúgi díjájke szo z rokámi píszali, ona pa z nogámi i tou z táksov hitrosztjov je znála píszati, da je nej szamo vóvrezjala drúge roucsne díjájke, nego je tuidi nájbougso izpit napravila v hitroj píszávi na masini. Masin szi je nalékla na pod i potom szi je szejla na masinszki szto i tak píszala z obema nogama.

Pk. 3843/1944 sz.

Árverési hirdetés

Dr. Szakonyi Zoltán muraszombati ügyvéd által képviselt Skalic Mária javára 360+300 Ft-értékű ingóságokra a muraszombati kir. járásbíró Pk. 3843/1944 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtást folytató végrehajtást szenvedőtől Vég helyen 1944. évi május hó 16-án lefoglalt 1965.— P becsértékű ingóságokra a muraszombati kir. járásbíró Pk. 3843/1944. sz. végzésével az árverés elrendelése után annak Vég hely gr. Szapary u. 9 házsz. alatt leendő megtartására határidőül 1944. évi október hó 5. napjának délelőtti 9 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, tehénk s egyéb ingóságokat a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés ellenében, esetleg becsáron alul is — de kiküldési ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni.

Muraszombat, 1944. szeptember hó 16.

SZABÓ JÓZSEF, kir. bír. végrehajtó.

MATEOSZ

teherautófuvarozás VOGLER ERNŐ, Muraszombat. - Fuvarvállalás: Mateosz szállítmányozási iroda, Muraszombat, Lendva-u. 23. TELEFON 34.

bráno Ákosa kak zeta. Csakala szta verno i potrpívó. Iréna ga je mirila: „Tvoja szem, ne boj szi!“

Prisla je bojna, odísao je na fronto. Zdaj sztoji na sztrázsi v Karpátszki goráj. Noucs je minoula, zvezjdszo zbledede, jutránye megle hodijo okouli, on pa je escse itak zatopleni v szvoje miszli. Ne vidi, ne csúje, szamo bolecsína, lúbézen, nepremaglvó poszlejnye po doumi, po Iréni nyemi je prevzélo szrcé, zadisiti ga scsé tá bolecsína, te jo vidi pred szebov, zsvivo, isztinszko, ka roké prouti nyej razpresztré i zakricsí: „Iréna, Iréna!“

Nindri v jutrányi meglí, na ovój sztráni linije poucsi púksa i Ákos szi brez glásza zrúsi.

Pajdási ga szledi néjdejo. Sapke vzeimejo z gláv i zsalosztno glédajo mládoga mrtveca, pomilújejo ga. Eden med nyimi szi, pa zgucsí:

„Glédajte, kak szreccen je Ákos! Obráz szi nyemi szvejti, na vúsztaj má szreccen naszmej, kak da bi zse naprej vido vsze nebeske angele. Cse bi tuidi jaz mogao tak mreti, brez trplejnýa.“

Pajdási je zamolijo eden „Ocsanas.“

Ákos pa szpi vcsen szen med Karpátszki bregovi i zná, ka je lúbézen mocsnejša kak szmrt, ár escse na prag vcsnoszti szpnevodi csloveka.

KONEC.